

16

47

MEDICATIO DUORUM ÆGRORUM,
CONVULSIONE, ET
ISCHURIA
LABORANTIUM.

QVAM,

DEO OPT. MAX. AUXILIANTE;
SUB PRÆSIDIO

VIRI CLARISSIMI,

D. HENRICI REGII,

Reip. Ultraject. POLIATRI, & Medicinæ

Professoris Ordinarii, ac Philosophi
eximii,

Publicæ disquisitioni exhibet

WILHELMUS METZGER, Zutphan.-Gelrus.

Ad diem 29. Novemb. horâ nonâ matutinâ.

TRAJECTI AD RHENUM,

TYPIS *Gisberti à Zuill*, & *Theodori ab Ackersdijck*,

clō. lō. c. LI.

Gravissimo, Nobilissimoque Viro,

D. WOLTERO DE RODE AB HEECKEREN,
Domino in *Roerlo*, Comitatus Zutphaniae Deputato, ejusdemque Provinciae Praesidi nobilissimo, Domino meo mihi quam faventissimo.

U T E T

Clarissimis, Nobilissimisque Viris,

D. HERMANNO SCHIMMELPENNINCK } Praesenti in
VANDER OYE, Generali Comitatus Zut- } tempore ju-
phaniae Quaestori, ejusdemque Urbis Consuli } dicibus; Do-
Seniori. } minis meis

D. ADAMO KALDENBACH, Ur- } quam pluri-
bis ejusdem Consuli. } mum suspi-
ciendis.

N E C N O N

D. JOHANNI METZGHER, } Illi Patri,
Medicinae Practico expertissimo, veterisque } Huic Fratri
Medicinae defensori acutissimo. } meo, summo

D. JOHANNI METZGHER, } honore pro-
Medicinae Doctore dignissimo. } sequendo.

D E N I Q U E

D. ADAMO ANSCHUT, Medicinae Do-
ctore expertissimo, Cognato meo, quam plurimum colendo.

D. JOHANNI ARCERIO, Scholae Zut-
phanensis Praeceptoris solertissimo, Amico meo intimo.

Haec studii Medici primitias, in grati animi testimonium

D. D. D. D.

WILHELMUS METZGHER.

MEDICATIO VIRI CONVULSIONE, cum Cholera, laborantis.

I. **V**ir triginta annorum, crassus, & ingluviei deditus, incidit in enormem evacuationem spontaneam, qua multa corrupta per superiora & inferiora magno impetu rejecit. Hanc subsequuta est syncope; à qua vix liberatus, mox incidit in magnam musculorum manuum, pedum, crurum, colli, gutturis, pectoris, dorsi, & ventris inferioris, contractionem; quæ tantis doloribus & animi deliquiis est comitata, ut adstantes ipsum jamjam moriturum metuant.

2. *Partes*, quæ in hoc ægro afficiuntur, sunt ventriculus & intestina, ut ex vomitu & alvi secessu: cor, ut ex syncope: item muscoli totius corporis; nec non cerebrum, ut ex ingenti illa partium contractione est manifestum.

3. *Morbus*, quo hic æger laborat, est intemperies ventriculi & intestinorum varia, acris, & nidorulenta, ac corrupta: quæ vomitum alvi que secessum copiosum, animique deliquia, & musculorum totius corporis contractiones vehementes inducens, *cholera convulsione comitata*, appellari potest.

4. *Causa procatartica* hujus morbi est ingluvie nostræ ægri, qua multi varique humores acres, in corpore ejus geniti, *antedentem* huic morbo præbuerunt causam. Pars verò eorum, circa ventriculum & intestina, & in eorum reliquique corporis vasis, ebulliens & effervescentes, *continens* hujus morbi & symptomatum est causa.

5. Hinc enim ventriculus & intestina irritata motum vehementiorem inordinatumque impresserunt nervis sibi implantatis; quo, per illorum fibrillas ad cerebrum cerebrique spiritus delato, pori cerebri ita fuerunt aperti, spiritusque cerebri ita de-

C. 2 terminati,

terminati, ut illi in fibras ventriculi & intestinorum, obliquè ascendētes & descendentes, magno impetu confluerint, easque, secundum latitudinem dilatando, & longitudinem abbreviando, contraxerint. His contractis ventriculus & intestina ita fuerunt mota, ut copiosi humores acres corrupti & effervescentes, tum à corde ex arteriis coeliacis & mesaraicis in ventriculum & intestina propulsi, tum in iis antea collecti, magno impetu, tum per os, tum per alvum, fuerint rejecti.

6. Dissipatis autem & expulsis, per magnam istius evacuationis violentiam, spiritibus & humoribus utilibus, sanguis ad cor perveniens ineptus fuit ad justam dilatationem in corde suscipiendam, quo spiritus vitales deficientes syncopen induxerunt. Expulso verò deinde ex corde pravo illo sanguine, & meliore ad illud redeunte, spiritibusque vitalibus satis copiose recens ex eo genitis, æger noster à syncope fuit liberatus.

7. Quia verò reliqui pravi humores, in corpore postea effervescentes, jam vehementius suo impetu membranosas vellicant partes, motumque illum vehementem & inconvenientem per nervos ad cerebri ventriculos spiritusque ibi contentos deferunt; hinc fit, ut illi tam pravam motus determinationem accipiant, porique cerebri ita aperiantur, ut spiritus, inordinatè in partes fluentes, valvulas nervorum, musculis totius corporis insertorum, quæ iis contrahendis inserviunt, citra aut contra voluntatem nostri ægri jam aperiant; tantâque vi, tum ex cerebro, tum ex oppositis musculorum poris & cavitatibus, in musculos gutturis, dorsi, pectoris, inferioris ventris, item brachiorum & crurum, fluant; eosque cum magno dolore, novam lipothymiam per constrictionem cordis subinde inducente, vehementer, secundum latitudinem & profunditatem distendant, secundum longitudinem verò contrahant; atque ita totius corporis vehementissimam convulsionem nunc excitent.

8. *Morbus* hic periculosissimus est. Metus enim est, ne æger, ex vehementia doloris & perturbationis, subito extinguatur.

9. *Curatio* itaque diligens quam primum est adhibenda. Mox
igitur

igitur sumat hoc medicamentum, ut ventriculus ab humore acri
abluatur; humoresque acres tempererentur, & excernantur:

Rx. decocti hordei communis non excorticati ℥iij.

syr. ex infusione rosar. rubr. ℥j. Misce.

Pro lipothymia aqua digitis in faciem ægri inspergatur, &
vinum generosum, cum linteis, naribus admoveatur.

Postea ad impetum cholerae inhibendum, vomitum & alvi
secessum reprimendum, ut etiam ad lipothymiam tollendam, de
sequenti mixtura quotidie aliquid sumat:

Rx. rob. de ribes ℥ij.

ceraforum ℥j.

syr. cydoniorum ℥jβ.

manus Christi cum perlis ℥vj. Misce.

Ad contractiones membrorum, partes omnes convulsionem
patientes inungantur indefinenter, cum frictione forti, hoc se-
quente linimento:

Rx. olei irini, vermium terrestrium, an. ℥ij.

castorei pulverisati ℥iij. Misce.

10. Ubi malum inclinaverit, nutriatur lacte amigdalato, cui
modicum saccari sit additum, & reficiatur cibus euchymis; ut
ovis forbilibus, & pullis gallinaceis, ac similibus. exhibeatur
etiam diacydonium post singulos pastus.

Ubi per diem unum atque alterum symptomata vehementio-
ra quieverint, blando cathartico reliquæ materiæ peccantis, si
quæ supersint, educi poterunt.

Ad præcautionem novi paroxysmi, utatur parciore cibi &
potus quantitate; corpusque subindè blandè expurgetur.

MEDI-

391

MEDICATIO VIRI
I S C H U R I A
LABORANTIS.

1. Ir quadragenarius, ex calculosis parentibus natus, & calculos, arenulas, pituitosam viscosamque materiam, cum urinis, excernere solitus, patitur jam à quatruiduo totalem urine suppressionem, ingenti dolore & tumore, in hypogastrio, comitatam.

2. Afficitur in hoc ægro vesica urinaria ejusque collum: ut ex urine suppressione, item ex dolore illo & tumore, in hypogastrio percepto, est manifestum.

3. *Morbus*, quo hic æger laborat, est meatus urinarii, in collo vesicæ existentis, obstructio, à materia calculosa, arenosa, viscida & tenaci facta, quæ, urine suppressionem jam à quatruiduo faciens, *Ischuria* appellatur. Atque hæc ex præcedente calculorum, arenularum, viscidæque materie cum urinis excretionem, & præsentem hypogastrii dolore & tumore, patet.

Causa procatarctica hujus morbi est intemperies calculosa renum & vesicæ, à parentibus nostro ægro per generationem communicata; indeque viscidi & tenaces humores, ac arenule, calculique, in ipsius corpore geniti, *antecedentem* huic morbo præbuerunt causam. Pars verò eorum meatus urinario, in vesicæ collo existenti, inacta, *continens* hujus morbi, & symptomatum ejus, est causa.

5. Inde enim urine per urethram excretio penitus impeditur; dumque interim urina per ureteres ad vesicam perpetuo defluit, hinc oritur vesicæ distensio, & ex ea in hypogastrio, ubi vesica urinaria est sita, ingens ille dolor & tumor, qui ægrum nostrum jam magnopere torquent, percipiuntur.

6. *Morbus*

6. *Morbis* hic periculosissimus est: metus enim est, ne ingens ille dolor vesicę inflammationem, & inde gangrenam, ac mortem inducat. Pręterea ex hac urinę in vesica, ureteribus, ac etiam ipsis renibus, retentione, tum pręsenti, tum futura, impediatur feri in renibus à sanguine separatio. Serum itaque in sanguine hinc manens faciet sanguinem ad dilatationem, in corde, vivificationis causã, perpetuo faciendam, ineptum; atque ita, nisi aptis remediis huic malo obviam eatur, etiam mortis necessario erit autor.

7. *Curatio* itaque, quam celerrime, & diligentissime erit instituenda. *Eaque*, in calculosę arenosę & viscidę istius materię ex meatu colli vesicę urinarię remotione, consistet.

8. Mox itaq; injiciatur per syringam in urhetram tantum olei amigdalorum dulcium mediocriter calidi, quantum in ea commode contineri poterit; & deinde in anum injiciatur talis clyster emolliens, ad fęces alvi ejiciendas, & materiam in collo vesicę hærentem, & intestino recto incumbentem, emolliendam, ac partes vicinas laxandas:

Rx. rad. althęe, lilior. alb. an. $\mathfrak{z}$ j.

herb. malvę, bismalvę, parietarię,
mercurialis, branca ursinę. an. m. j.

sem. lini, fenigraci an. $\mathfrak{z}$ ß.

ficus No. IV.

Coq. in suff. quant. aq. com. ad lib. j.

Colatura adde diaphenici, diaprunis s. an $\mathfrak{z}$ ß.

olei violacei, camomill. an. $\mathfrak{z}$ j. salis com. $\mathfrak{z}$ j.

M. F. Clyster, mox injiciendus.

Ubi clyster munere suo functus fuerit, hoc est, post horas pręter propter duas vel tres: tum supine collocato ægro, ita ut crura reliquo corpore sint sublimiora, multifariam ipsum, ad lapillos ex meatu urinario expellendum, concutiet chirurgus; his peractis, jubeat ut æger urinam reddere tentet. Quodsi urina nihilominus adhuc retineatur; rursus ipsum concutiet, sed vehementius. Atque si sic quoque suppressa permanserit, immisso argenteo

genteo & in fistulam excavato in urhetram cathetere, simul & calculos ac arenulas viscidamque materiam à collo vesicæ repellat, & urinam evocabit.

9. At si in collo vesicæ deprehendatur calculus vel materia arenosa & viscida, ita obstruens meatum, ut nullis præsiidiis removeri possit, ægerq; jam propinquus sit perditioni, neque ullo modo instrumento curari possit: vel etiam forte adsit inflammatio, & æger catheterem ferre non possit; tum collum vesicæ, inter anum & testes, parvâ scissurâ, secundum longitudinem, est aperiendum, cannulaque, ut urina egrediatur, vulneri imponenda.

10. Interea temporis dum urina, per cannulam illam vulneri insertam, subinde excernitur, medicamenta emollientia circa perinæum & hypogastrium ac urhetram sunt adhibenda, & catheter vel candela cerea tenuissima oleo amigdalorum dulcium oblita meatui urinario est immittenda, tentandumque, ut ea ratione causa obstructionis illa continens ex eo removeatur. Cumque hoc successerit, vulnus, inter anum & testes inflatum, erit consolidandum.

[Faint, mirrored bleed-through text from the reverse side of the page, including the words 'Ubi clyster mittere suo functus fuerit, hoc est post horas pre- ter propter duas vel tres: cum lupino colloca- to, ita ut circa reliquo corpore sint supiniora, mantellam ipsius ad labios ex internis urinario expellendum, conuenit chirurgus; his per- agis, iubet ut æger urinam reddere tentet. Quod si urinam non reddat, adhuc tentetur; rursus ipsam conuenit sed viderentur. Atque si sic duodecim suppellex permanerit, ista illa ar- genteo']

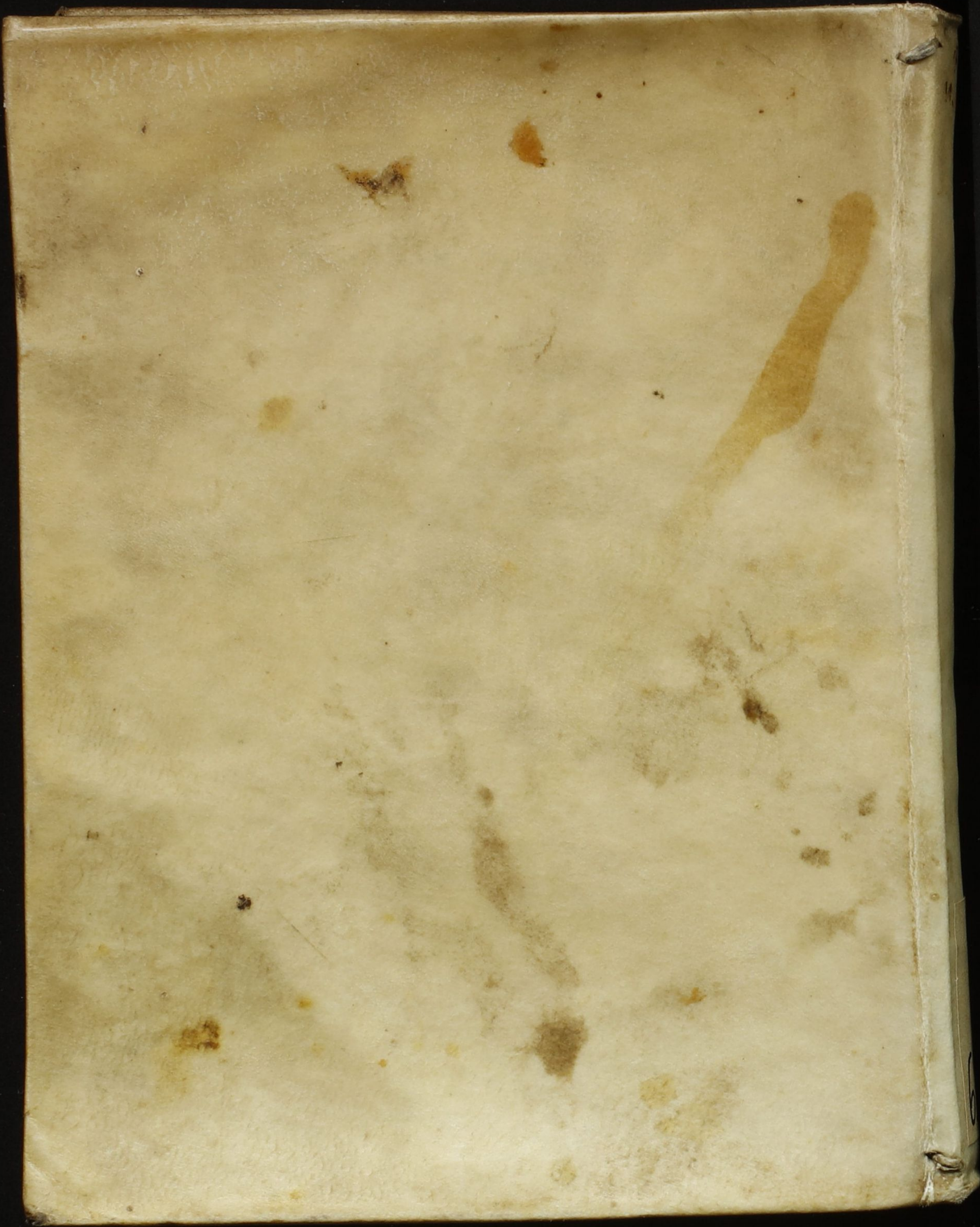
00 A 6396

ULB Halle 3
002 928 167

St

47

ollaria Respondentis.

- I. *ndit ad lineam rectam.*
- II. *od non est affixum trahenti.*
- III. *on datur : nec dari potest.*
- IV. *alorem naturalem hyeme , quàm aestate*
- V. *per se non est praxus*

MEDICATIO DUORUM ÆGRORUM,
CONVULSIONE, ET
I S C H U R I A
 LABORANTIUM.

Q V A M,

DEO OPT. MAX. AUXILIANTE;
 SUB PRÆSIDIO

VIRI CLARISSIMI,

D. HENRICI REGII,

Reip. Ultraject. POLIATRI, & Medicinæ
 Professoris Ordinarii, ac Philosophi
 eximii,

Publica disquisitioni exhibet

WILHELMUS METZGER, Zutphan.-Gelrus.

Ad diem 29. Novemb. horâ nonâ matutinâ.

TRAJECTI AD RHENUM,
 TYPIS Gisberti à Ziill , & Theodori ab Ackersdijck ,

clō. lo. c. li.

